

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ກົມສາມັນສຶກສາ

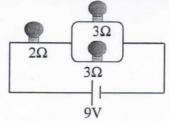
ຫົວບົດສອບເສັງແຂ່ງຂັນນັກຮູ່ນເກັ່ງຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ ລະດັບຊາດ ປະຈຳສົກຮູ່ນ 2017-2018

ວິຊາ: ຟີຊິກສາດ

ເວລາ: 120 ນາທີ

 ມີທ່ອນເຫຼັກ ແລະ ທ່ອນແມ່ເຫຼັກທີ່ມີຮູບຮ່າງ, ຂະໜາດ ແລະ ສີສັນຄືກັນທຸກຢ່າງ ຊຶ່ງບໍ່ສາມາດຈຳ ແນກໄດ້. ຖາມວ່າ ຈະມີວິທີການແນວໃດ ເພື່ອໃຫ້ຮູ້ວ່າທ່ອນໃດແມ່ນທ່ອນແມ່ເຫຼັກ?

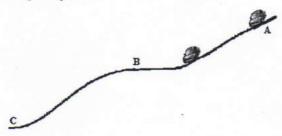
ເພິ່ນຕໍ່ດອກໄຟຟ້າ 3 ດອກໃສ່ກັບບໍ່ໄຟຟ້າຂະໜາດ 9V ເປັນວົງຈອນດັ່ງຮູບ.

ຈົ່ງຄິດໄລ່:

- ກ. ຄວາມເຂັ້ມກະແສໄຟຟ້າທີ່ແລ່ນຜ່ານວົງຈອນ.
- ຂ. ຜົນລົບລະດັບໄຟຟ້າຢູ່ສອງສົ້ນຂອງດອກໄຟຟ້າແຕ່ລະດອກ.
- 3. ເອົາເຄື່ອງຕ້ານໄຟຟ້າ $R_1 = 10\Omega$ ຕໍ່ລຽນກັບຄວາມຕ້ານ R ເປັນວົງຈອນປິດກັບບໍ່ໄຟຟ້າ, ຜົນລົບ ລະດັບໄຟຟ້າຢູ່ສອງສົ້ນຂອງເຄື່ອງຕ້ານ R_1 ແມ່ນ $20\mathrm{V}$. ແຕ່ຖ້າເອົາເຄື່ອງຕ້ານ $R_2 = 15\Omega$ ມາຕໍ່ ຂະໜານກັບເຄື່ອງຕ້ານ R_1 , ຜົນລົບລະດັບໄຟຟ້າຢູ່ສອງສົ້ນຂອງເຄື່ອງຕ້ານ R_1 ແລະ R_2 ແມ່ນ $18\mathrm{V}$. ຈົ່ງຂອກຫາຜົນລົບລະດັບໄຟຟ້າຢູ່ສອງສົ້ນຂອງບໍ່ໄຟຟ້າ ແລະ ຄວາມຕ້ານ R.
- 4. ກະແສໄຟຟ້າສະຫຼັບ $i = I_m \sin \left(100 \pi t \right) [{\rm A}]$ ຜ່ານຕອນສາຍຮອບໄຟຟ້າທີ່ມີຄວາມຕ້ານໄຟຟ້າ $R = 100 \, \Omega$. ກຳລັງງານໄຟຟ້ານຳໃຊ້ໃນຕອນສາຍຮອບໄຟຟ້າແມ່ນ $P = 400 \, {\rm W}$.
 - ກ. ຈົ່ງຄິດໄລ່ຄ່າຂອງ I_m .
 - ຂ. ຜົນລົບລະດັບໄຟຟ້າມີຜົນຂອງຕອນສາຍຮອບໄຟຟ້ານີ້ ມີຄ່າເທົ່າໃດ?
 - ຄ. ຈົ່ງຂານສົມຜົນ ຜົນລົບລະດັບໄຟຟ້າທັນທີ ທີ່ປ່ານແປງຕາມເວລາ.

- ລົດເກັງຄັນໜຶ່ງເລີ້ມແລ່ນຈາກເທິງພູສູງ 50m ຕາມເສັ້ນທາງຄົດລັງວດັ່ງຮູບ. ຖາມວ່າ:
 - ກ. ຢູ່ຈຸດໃດຂອງພູໜ່ວຍນີ້ ລົດມີຄວາມໄວສູງສຸດ ແລະ ມີຄ່າເທົ່າໃດ?
 - ຂ. ລົດແລ່ນລົງມາຢູ່ລະດັບສູງເທົ່າໃດ ທູງບໃສ່ຕີນພູ, ຄວາມໄວຂອງລົດຈຶ່ງມີຄ່າເທົ່າເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງ ຄວາມໄວລົດຢູ່ຕີນພູ?

- 6. ຊາຍຄົນໜຶ່ງ ສູງ 175 cm ຢືນແຍງຢູ່ໜ້າແວ່ນພູງ ແລະ ຫ່າງຈາກແວ່ນໄລຍະ 1 m. ຖາມວ່າ ຮູບຂອງລາວສູງເທົ່າໃດ, ຫ່າງຈາກແວ່ນພູງເທົ່າໃດ, ແລະ ຮູບທີ່ເກີດຂຶ້ນເປັນຮູບຈິງ ຫຼື ຮູບລວງ?
- 7. ວາງວັດຖຸໜຶ່ງໄວ້ດ້ານໜ້າ ຫ່າງຈາກເລນສວດໄລຍະ 20 cm, ເຫັນວ່າ ຮູບທີ່ປາກົດຢູ່ຈໍຮັບພາບຢູ່ ດ້ານຫຼັງຂອງເລນ ໃຫຍ່ກວ່າວັດຖຸ 3 ເທື່ອ. ຈົ່ງຄິດໄລ່ ໄລຍະສຸມຂອງເລນສວດນີ້? ໃຫ້ແຕ້ມຮູບ ປະກອບພ້ອມ.

ຄະນະກຳມະການອອກຫົວບົດ

ຂະໜານຕອບ

ວິຊາ: ຟີຊິກສາດ ມ ຕົ້ນ

ຂະໜານຕອບ ຂໍ້ 1:

ຖ້າຢາກຮູ້ວ່າທ່ອນໃດແມ່ນທ່ອນເຫຼັກ ແລະ ທ່ອນແມ່ເຫຼັກຕ້ອງໄດ້ອີງໃສ່ຄຸນລັກສະນະພື້ນຖານ ຂອງແມ່ເຫຼັກ ເຊັ່ນ ແມ່ເຫຼັກສາມາດດຶງດູດເຫຼັກ ຫຼື ຝຸ່ນເຫຼັກມາຕິດມັນໄດ້. ສະນັ້ນ, ວິທີກວດສອບມີ ດັ່ງນີ້:

ເອົາທ່ອນເຫຼັກ ແລະ ທ່ອນແມ່ເຫຼັກວາງໃສ່ແຜ່ນເຈ້ຍ ແລ້ວໂຮຍຝຸ່ນເຫຼັກໃສ່ທ່ອນເຫຼັກທັງສອງ. ສັງເກດເບິ່ງຝຸ່ນເຫຼັກ ຖ້າເຫັນທ່ອນໃດດຶງດູດຝຸ່ນເຫຼັກມາຕິດໄດ້ ແລະ ຕິດຢູ່ບໍລິເວນສົ້ນທັງສອງຢ່າງ ໜາແໜ້ນ ສະແດງວ່າແມ່ນທ່ອນແມ່ເຫຼັກ. ຖ້າທ່ອນໃດບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຝຸ່ນເຫຼັກ ຫຼື ບໍ່ມີຜົນຫຍັງເກີດຂຶ້ນ ສະແດງວ່າແມ່ນທ່ອນເຫຼັກ ຫຼື ອາດຈະເອົາເຫຼັກຕະປູ ຫຼື ເຫຼັກຂັດເຈ້ຍ ແທນຝຸ່ນເຫຼັກກໍໄດ້ເພື່ອເຮັດການ ທົດລອງດັ່ງກ່າວ.

ຫຼື ເອົາເສັ້ນດາຍມັດເຄິ່ງກາງທ່ອນເຫຼັກທັງສອງ ແລ້ວມັດຫ້ອຍໃສ່ຄານໄມ້ໄວ້ບໍລິເວນທີ່ບໍ່ມີລົມພັດ ແລ້ວປ່ອຍໃຫ້ປິ່ນໄດ້ຢ່າງອິດສະຫຼະ. ເມື່ອທ່ອນເຫຼັກທັງ 2 ຢຸດນິ້ງຈະສັງເກດເຫັນວ່າ ຖ້າທ່ອນໃດແມ່ນ ແມ່ເຫຼັກ ທ່ອນນັ້ນຈະຊີ້ໄປຕາມທາງທິດທີ່ແນ່ນອນ ຄືຊີ້ໄປຕາມທິດທາງເໜືອ (N) ແລະ ທິດໃຕ້ (S) ຕະຫຼອດເວລາ ສະແດງວ່າແມ່ນທ່ອນແມ່ເຫຼັກ. ແຕ່ຖ້າແມ່ນທ່ອນເຫຼັກເມື່ອຢຸດນິ້ງແລ້ວ ສີ້ນຂອງມັນຈະຊີ້ ໄປຕາມທິດທີ່ບໍ່ແນ່ນອນ ຊຶ່ງມີການປ່ຽນແປງທິດທາງເລື້ອຍໆ.

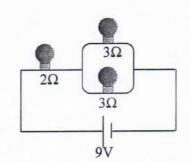
ຫຼື ອີກວິທີໜຶ່ງເຮົາສາມາດນຳໃຊ້ທ່ອນເຫຼັກທ່ອນໃດທ່ອນໜຶ່ງຢາມ ຫຼື ກວດສອບເບິ່ງ, ໂດຍການ ເອົາທ່ອນເຫຼັກໜຶ່ງແປະໃສ່ສົ້ນໃດໜຶ່ງຂອງອີກທ່ອນໜຶ່ງ ແລ້ຍຄ່ອນຍັບເຂົ້າຫາເຄິ່ງກາງ. ຖ້າພົບວ່າທ່ອນ ເຫຼັກນັ້ນມີແຮງດຶງດູດທຸກໆ ຈຸດ ສະແດງວ່າແມ່ນທ່ອນແມ່ເຫຼັກ, ແຕ່ຖ້າພົບວ່າແຮງດຶງດູດມີລັກສະນະ ຫຼຸດລົງຈົນຮອດເຄິ່ງກາງ ສະແດງທ່ອນນັ້ນແມ່ນທ່ອນເຫຼັກ. ເນື່ອງຈາກວ່າຢູ່ບໍລິເວນຂົ້ວແມ່ເຫຼັກທັງ 2 ແມ່ນມີຄວາມເຂັ້ມທີ່ງແມ່ເຫຼັກສູງ ແລະ ຄວາມເຂັ້ມແມ່ເຫຼັກຈະຄ່ອຍຫຼຸດລົງເມື່ອຍັບເຂົ້າຫາເຄິ່ງກາງຂອງ ທ່ອນແມ່ເຫຼັກ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຄວາມແຮງດຶງດູດຂອງທີ່ງແມ່ເຫຼັກທີ່ກະທົບໃສ່ຫຼຸດລົງເມື່ອຍັບເຂົ້າຫາເຄິ່ງກາງ.

ວິທີແກ້ ຂໍ້ 2:

ສິ່ງທີ່ຮູ້:

$$R_1 = 2\Omega; R_2 = 3\Omega; R_3 = 3\Omega; U = 9 \text{ V}$$

ກ. ຄິດໄລ່: $I_1 = ?$

$$R = 2 + \frac{3}{2} = \frac{7}{2} = 3,5\Omega$$

$$I = \frac{U}{R} = \frac{9}{\frac{7}{2}} = \frac{18}{7} = 2,57A$$

$$I_1 = I = \frac{18}{7} = 2,57A$$
ຂ. ຄິດໄລ່: $U_1 = ?$, $U_2 = ?$, $U_3 = ?$

$$U_1 = IR_1 = \frac{18 \times 2}{7} = \frac{36}{7} = 5,14V$$

$$U_2 = U_3 = U_{12} = IR_{23} = \frac{18}{7} \times \frac{3}{2} = \frac{27}{7} = 3,85V$$

ວິທີແກ້ ຂໍ້ 3:

ກໍລະນີ ວົງຈອນຕໍ່ແຕ່ຄວາມຕ້ານ $R_{
m l}$

ກະແສໄຟຟ້າໃນວົງຈອນ
$$I = \frac{U}{R_{\rm i}} = \frac{20}{10} = 2$$
A

$$\operatorname{uni} I = \frac{U}{R + R_1} \Rightarrow U = I(R + R_1)$$

$$\Rightarrow U = 2(R+10)....(1)$$

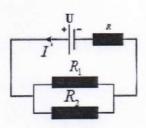
 \neq ກໍລະນີ ວົງຈອນຕໍ່ຄວາມຕ້ານ R_1 ຂະໜານກັບ R_2 $\Rightarrow R_{1,2} = \frac{R_1R_2}{R_1+R_2} = \frac{10\times15}{10+15} = 6\Omega$

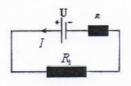
ກະແສໄຟຟ້າໃນວົງຈອນ
$$I' = \frac{U'}{R_{1.2}} = \frac{18}{6} = 3A$$

$$\mathfrak{GC'}\ I' = \frac{U}{R + R_{1,2}} \Longrightarrow U = I' \Big(R + R_{1,2} \Big)$$

$$\Rightarrow U = 3(R+6)....(2)$$

ຈາກ (1) ແລະ (2) ເຮົາໄດ້ $R=2\Omega,\ U=24\mathrm{V}$

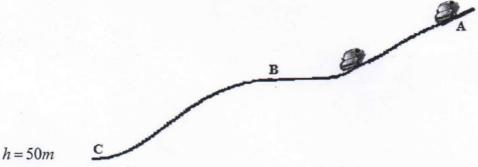

ວິທີແກ້ ຂໍ້ 4:

ກ. ຄິດໄລ່ຄ່າຂອງ
$$I_m$$
: ຈາກສູດ $P=RI^2\Rightarrow I=\sqrt{\frac{P}{R}}=\sqrt{4}=2A$ ກະແສໄຟຟ້າສູງສຸດ $I_m=I\sqrt{2}=2\sqrt{2}A=2,8A$ ຂ. ຜົນລົບລະດັບໄຟຟ້າມີຜົນຂອງຕອນສາຍຮອບໄຟຟ້າ ຈາກສູດ $U=IR=100\times 2=200\mathrm{V}$

ຄ. ຂຽນສົມຜົນ ຜົນລົບລະດັບໄຟຟ້າທັນທີ ທີ່ປ່ຽນແປງຕາມເວລາ. ຈາກສູດ $u=U_m \sin \omega t$; $U_m=I_m R=200\sqrt{2} {
m V}=282 {
m V}$; $\omega=100\pi {
m rad/s}$ $\Rightarrow u=200\sqrt{2} \sin 100\pi t \left[{
m V} \right] =282 \sin 314t \left[{
m V} \right]$

ວິທີແກ້ ຂໍ້ 5: ສິ່ງທີ່ຮູ້

- ກ. ຢູ່ຈຸດໃດຂອງພູໜ່ວຍນີ້ລົດມີຄວາມໄວສູງສຸດ ແລະ ມີຄ່າເທົ່າໃດ?
- ນຳໃຊ້ກິດເກນຮັກສາພະລັງງານກົນຈັກ

$$E_A = E_C$$

$$(E_k + E_P)_A = (E_k + E_P)_C$$

$$mgh_A = \frac{1}{2}mv_C^2 + 0 \implies v_C^2 = 2gh$$

$$v_C = \sqrt{2gh} = \sqrt{2.10.50}$$

$$= 10\sqrt{10}m/s \approx 31,62m/s$$

ຂ. ລົດແລ່ນລົງມາໄດ້ລະດັບສູງເທົ່າໃດທຸງບໃສ່ຕີນພູ, ຄວາມໄວຂອງລົດຈຶ່ງມີຄ່າເທົ່າເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງຄວາມ ໄວລົດຢູ່ຕີນພູ?

ນຳໃຊ້ກົດເກນຮັກສາພະລັງງານກົນຈັກ

$$E_{B} = E_{C}$$

$$(E_{k} + E_{P})_{B} = (E_{k} + E_{P})_{C}$$

$$\frac{1}{2}mv_{B}^{2} + mgh_{B} = \frac{1}{2}mv_{C}^{2} + 0 \quad ; \quad v_{B} = \frac{v_{C}}{2}$$

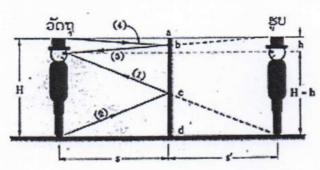
$$h_{B} = \frac{3v_{C}^{2}}{8} = \frac{3.10.\sqrt{10}}{8} = \frac{15\sqrt{10}}{4}m$$

ຂະໜານຕອບ ຂໍ້ 6:

ຮູບຂອງລາວສູງເທົ່າກັບລວງສູງຂອງລາວເອງ, ຫ່າງຈາກແວ່ນພູງເທົ່າກັບໄລຍະຫ່າງທີ່ລາວ ຢືນຫ່າງຈາກແວ່ນ ເພາະວ່າແວ່ນພຸງແມ່ນແກນເຄິ່ງຄືລະຫວ່າງຮູບ ແລະ ວັດຖຸ. ຮູບທີ່ເກີດຂຶ້ນເປັນຮູບລວງ ຍ້ອນວ່າຮູບຂອງລາວຈະປະກິດຢູ່ໃນແວ່ນ ຊຶ່ງບໍ່ສາມາດສຳພັດໄດ້ມື

ແລະ ຖ້າເຮົາຍົກມືດ້ານຊ້າຍ ຮູບຢູ່ໃນແວ່ນຈະຍົກມືດ້ານຂວາ ດັ່ງນັ້ນ ຮູບຢູ່ໃນແວ່ນຈຶ່ງຖືວ່າເປັນຮູບ

ລວງ.

ວິທີແກ້ ຂໍ້ 7 :

ໃຫ້ຮູ້:
$$S = 20 \text{ cm}$$

$$\frac{A'B'}{AB} = 3$$

ຊອກຫາ:
$$f=?$$

จากสูถ
$$\frac{A'B'}{AB} = \frac{S'}{S} = 3 \Rightarrow S' = 3S$$

ຈາກສູດ ຂອງເລນ

$$\frac{1}{f} = \frac{1}{S} + \frac{1}{S'} = \frac{1}{S} + \frac{1}{3S} = \frac{4}{3S}$$

$$\Rightarrow f = \frac{3S}{4} = \frac{3 \times 20 \text{ cm}}{4} \Leftrightarrow f = 15 \text{ cm}$$

$$\Rightarrow f = 15 \text{ cm}$$

